

TÁRSULATI ÜGYEK

1963. őszi ülészakon elhangzott előadások

- Szeptember 9. Földtani Közlöny Szerkesztőbizottsági ülés*
Elnök: V a d á s z Elemér
Napirend: a Földtani Közlöny 93. köt. 4. füzetének összeállítása
Résztevők száma: 9
- Szeptember 9. Elnökségi ülés*
Elnök: K e r t a i György
Napirend: 1. 1963/64. évi munkaterv; 2. kiadványügyek; 3. folyóúgyek
Résztevők száma: 5
- Szeptember 20. Választmányi ülés*
Elnök: K e r t a i György
Napirend: 1. 1963/64. évi munkaterv; 2. kiadványügyek
Résztevők száma: 21
- Szeptember 23. Őslénytani Szakcsoport klubdélutánja*
Elnök: B o g s c h László
G é c z y Barnabás „Zóna, biozóna, kronozóna” címmel tartott előadást
Vita: Bartha F., Báldi T., Bogsch L., Géczy B.
Résztevők száma: 17
- Szeptember 30. Agyagásványtani Szakcsoport klubdélutánja*
A Comité International pour l'Étude des Argiles (CIPEA) 1963. évi, Stockholmban rendezett Nemzetközi Agyagásványkonferenciájáról Sz é k y n é F u x Vilma és N e m e c z Ernő tartott beszámólót
Résztevők száma: 24
- Október 4–5. Mérnökgeológiai Szakcsoport tanulmányútja*
Kirándulásvezetők: B a l o g h Kálmán, J u h á s z József, V i t á l i s György és Z s i l á k György László
A Bükk-hegység és az aggteleki karszt mérnökgeológiai szempontból c. tanulmányút főbb állomásai, ill. témái:
1. A görömbölyi agyagbánya és Templomhegy területén kialakult felszíni-felszínközeli mozgási jelenségek megtekintése
2. A miskolctapolcai források hidrogeológiai viszonyai
3. A sajoszentpéteri csúszási jelenségek
4. A borsodsziráki talajvízdúsítás
5. A rakacai tározó mérnökgeológiai viszonyai
6. Az aggteleki karszterület kőbányái és az útépitésével kapcsolatos bevágások mérnökgeológiai problémái
7. A szilvássvárad Szalajkavölgy forrásainak hidrológiai jellemzői. A borsodnadasdi vízmű
8. A monosbéli karsztakna
9. Eger forrásainak hidrogeológiája
A felsorolt és útközben érintett témákkal kapcsolatban 28 ismertetés és 31 hozzászólás hangzott el a nagy érdeklődéssel kísért, eredményes tanulmányúton
Résztevők száma: 37
- Október 11. Kibővített vezetőségi ülés*
Elnök: G a l l i László
Napirend: A mérnökgeológiával szemben támasztott igények tisztázása
Résztevők száma: 15
- Október 14. Őslénytani Szakcsoport Intézőbizottsági megbeszélése*
Elnök: B o g s c h László
Napirend: az 1964. évi munkaterv összeállítása
Résztevők száma: 9

Október 14. Kossuth-díj Bizottság ülése

Elnök: J a n t s k y Béla

Napirend: 1964. évi Kossuth-díj javaslat kidolgozása

Résztevők száma: 4

Október 18. Mérnökgeológiai Szakcsoport Vezetőségi ülése

Elnök: G a l l i László

Napirend: 1964. évi munkaterv összeállítása

Résztevők száma: 3

Október 28. Oktatási Bizottság ülése

Elnök: B a l o g h Kálmán

Napirend: az Oktatási Bizottság 1963/64. évi munkaterv

Résztevők száma: 4

Október 30. Elnökségi ülés

Elnök: K e r t a i György

Napirend: 1964. évi munkaterv

Résztevők száma: 6

Október 30. Előadóülés

Elnök: K e r t a i György

S z á d e c z k y - K a r d o s s Elemér: Kőzetkémizmus és ásványos összetétel

Vita: P a n t ó G., K e r t a i Gy., V a r g a Gy., S z á d e c z k y - K a r d o s s E., K e r t a i Gy.,

S z á d e c z k y - K a r d o s s E., K e r t a i Gy.

Résztevők száma: 105

November 4. Agyagásványtani Szakcsoport előadóülése

Elnök: N e m e c z Ernő

M á t y á s Ernő: A hercegekövesi bentonitelfordulás ismertetése

Vita: B a r n a J., J u h á s z Z., N á r a y - S z a b ó I., N e m e c z E., P a n t ó G., S z e p e s i K.,

S z t r ó k a y K., V a r j ú Gy. és M á t y á s E.

Az előadást és az utána kialakult vitát követően a Szakcsoport Vezetősége kötetlen formájú megbeszélést tartott a hazai agyagásványkutatás főbb feladatairól és az agyagásványkutatás koordinálásáról. Vitavezető: N e m e c z Ernő

Résztevők száma: 31

November 5. Kossuth-díj Bizottság ülése

Elnök: J a n t s k y Béla

Napirend: 1964. évi Kossuth-díj javaslat kidolgozása

Résztevők száma: 3

November 11. Őslénytani Szakcsoport Intézbizottsági megbeszélése

Elnök: B o g s c h László

Napirend: A Német Demokratikus Köztársaság Földtani Társulata Őslénytani

Szakcsoportjával való együttműködés

Résztevők száma: 10

November 11. Őslénytani Szakcsoport beszámolóülése

Elnök: B o g s c h László

B á l d i n é B e k e Mária az 1963. szeptember 22–október 1 között Bécsben tartott 8. Európai Mikropaleontológiai Kollokviumról; H á m o r Géza pedig a Paleontológiai Társaság Bécsben rendezett évi Közgyűléséről (1963. október 1–7.) tartott beszámolót.

Résztevők száma: 26

November 13. Választmányi ülés

Elnök: K e r t a i György

Napirend: 1. 1964. évi munkaterv; 2. Ásványtani Geokémiai Szakcsoport alakítása;

3. külföldi cserelátogatások

Résztevők száma: 28

November 13. Klubdelután

Elnök: K e r t a i György

B á l d i Tamás: Beszámoló a Német Demokratikus Köztársaság Földtani Társulata 1963. évi 10. „Facies” ülészakáról

V a r g a Gyula: Mongóliai földtani tanulmányúton. Beszámoló színes diapozitívek kíséretében.

Résztevők száma: 26

November 18. Mérnökgeológiai Szakcsoport előadóülése

Elnök: G a l l i László

G a b o s György – R e m é n y i Péter – S z i l v á g y i Imre: Alapozási prob-

lémák Budapest területén

Vita: Goschy B., Papp F., Almássy B., Szabó Gy., Galli L.

Résztevők száma: 33

November 25. Őslénytani Szakcsoport klubdelutánja

Elnök: B o g s c h László

Stohl Gábor: Átöröklés és törzsfajlódás címen a genetika és az őslénytan határterületeiről tartott vitaindító előadást

Vita: Jánossy D., Kaszap A., Báldi T., Bogsch L., Géczy B., Krolopp E. vett részt a kiterjedt vitában és beszélgetésben.

Résztevők száma: 17

November 25. Agyagásványtani Szakcsoport Anhéltja

Elnök: N e m e c z Ernő

Vita a hazai agyagásványkutatás főbb feladatairól

Hozzászóltak: Kertai Gy., Pantó G., Stefanovits P., Kiss L., Takáts T., Varju Gy., Juhász Z., Szántó F., Sztrókay K., Nemececz E., Pantó G., Székyné Pux V., Náray-Szabó I., Bárdossy Gy., Juhász Z., Varju Gy., Nemececz E.

Résztevők száma: 25

November 27. Előadóülés

Elnök: K e r t a i György

Végh Sándorné: Triász Megalodontidák rétegtani jelentősége

Vita: Balogh K., Bogsch L., Végh S.-né, Balogh K., Vadász E., Végh S.-né,

Kertai Gy.

Oravecz János: Szilur képződmények a Magyar Középhegység déli előterében

Vita: Balogh K., Szalay T., Bendefy L., Juhász Á., Bubits I., Csalogovits I., Juhász Á., Bubits I., Kertai Gy., Oravecz J., Szalay T., Oravecz J., Kertai Gy.

Bejelentés:

Nagy Elemér: Mikrofaunisztikai leletek a Mecsek-hegység anizuszi képződményeiből

Vita: Végh S.-né, Kertai Gy.

Résztevők száma: 89

November 28. Tiszteleti Tagokat Javasló Bizottság ülése

Elnök: S z t r ó k a y Kálmán

Napirend: Külföldi tiszteleti tagok választásának előkészítése

Résztevők száma: 3

November 28. Nemzetközi Kapcsolatok Bizottság ülése

Elnök: K e r t a i György

Napirend: 1964. évi külföldi kiküldetések tervének kidolgozása

Résztevők száma: 6

November 28. Mérnökgeológiai Szakcsoport látogatása a Földalatti Vasút Deák téri munkahelyén

Galli László bevezető szavait követően Doroszlay Árpád ismertette a budapesti Földalatti Vasút építési munkálatainak eddigi menetét, vázolta az elkövetkező évek építési feladatait, s röviden összefoglalta a Földalatti Vasút építésével kapcsolatos fontosabb mérnökgeológiai kérdéseket. A felszín alatt Pecze S. és Tóth F. műszaki ellenőrök vezették a látogatókat, akik a Földalatti Vasút építkezéseinek Deák tér és Bazilika közötti szakaszát járták be.

Résztevők száma: 48

December 4. Klubest

Elnök: K e r t a i György

Benkő Ferenc – Szentes Ferenc – Balogh Kálmán: Beszámoló a Kárpát-Balkáni Asszociáció 1963. évi ülészakáról, valamint az Európa Tektonikai Térképe Bizottság üléséről vetített képek és térképek bemutatásával

Résztevők száma: 28

December 9. Őslénytani Szakcsoport klubestje

Elnök: B o g s c h László

Kecskeméti Tibor: Erdélyi tanulmányút 1963 őszén (vetített képekkel)

Bejelentések:

Kaszap András: Dogger koprolitok

Vita: Bogsch L.

Várszegi Károly: Halmaradvány a mecseki alsó-werfeni rétegekből

Vita: Bogsch L.

Kosáry Zsuzsanna: A Mohole-fúrás őslénytani újdonsága

Vita: Báldiné Beke M., Bogsch L.

Résztevők száma: 22

December 11. Elnökségi ülés

Elnök: Kertai György

Napirend: 1. Választmányi határozatok; 2. Kossuth-díj javaslat

Részvevők száma: 4

December 11. Ásványtani Geokémiai Szakcsoport alakulóülése

Elnök: Kertai György

Sztróka y Kálmán: A mecseki króm-vanádiumtartalmú hidrocsillám kristálykémiai sajátosságai

Vita: Erdélyi J., Kiss J., Jantsky B., Erdélyi J., Sztróka y K., Kertai Gy., Sztróka y K., Kertai Gy.

A vitát követően Kertai György az elnöklést az új Szakcsoport első elnökének, Sztróka y Kálmánnak adta át

Kiss János: Allitos-sziallitos kísérőásványok és szerepük a közép-mátrai érce-szedésben

Vita: Varju Gy., Székyné Fux V., Vidacs A., Jantsky B., Kiss J., Varju Gy., Sztróka y K.

Vörös István – Kiss János: A gánti kőszenes bauxitszelvény ásványai és a bauxitos üledékek képződésmechanizmusa

Vita: Bárdossy Gy., Szabó E., Sztróka y K.

Bejelentés:

Szeredai László – Kiss János – Cornides István – Kaszap András: Kísérlet az O¹⁸/O¹⁶ izotópeloszlás meghatározására a közép-mátrai ércek karbonátos ásványaiban

Vita: Vidacs A., Kertai Gy., Szeredai L., Sztróka y K.

Részvevők száma: 82

December 12. Földtani Közlöny Szerkesztőbizottsági ülés

Elnök: Vadász Elemér

Napirend: a Földtani Közlöny 94. köt. I. füzetének összeállítás

Részvevők száma: 5

December 12. Anket a nemvezető, por alakú anyagok (hőzetek) színképelemzéséről a Gépipari Tudományos Egyesület Anyagvizsgáló Szakosztályának Színképelemző Szakbizottságával közös rendezésben

Elnök: Török Tibor (de.) és Földváriné Vogl Mária (du.)

Földváriné Vogl Mária: Az emissziós színképelemzés a geokémia szolgálatában

Rischák Géza: A röntgenfluoreszcens színképvizsgálatok szerepe a földtani kutatásban

Pszonicki, Leon (Varsó): Anwendung der fraktionierten Destillation für die Spektralanalyse von Pulvern

Plaško, Eduard (Bratislava): A harmadik elem hatása nemvezető anyagok színképelemzésénél

Benkő István – Újhidy Aurélné: Vizsgálatok idegen elemek hatásának csökkentésére porminták színképelemzésénél

Kerekes Istvánné: Új tájékoztató mennyiségi módszer porok színképelemzésé-
séhezZentai Péter: Természetes anyagok nyomelemei színképelemzésének problémái
Špačková, Alena (Prága): Spektrographische Bestimmung von Spurele-
menten in MineralmaterialienŠpačková, Alena (Prága): Spektrographische Bestimmung von Spurele-
menten in MineralwasserKotsis Tivadarné: Nemvezető anyagok színképelemzése, különös tekintettel
a timföldreVillányi Katalin – Juhász Sándor: Ritkaföldfémek meghatározása kőze-
tekben színképelemzéssel

Részvevők száma: 69

December 18. Titkári értekezlet

Elnök: Kriván Pál

Napirend: 1. 1964. évi munkaterv felbontása; 2. 1964. évi Közgyűlés előkészítése;
3. 1964. évi költségvetés

Részvevők száma: 8

December 18. Évzáró Klubest

Elnök: Kertai György, második részben: Jantsky Béla

Bárdossy György – ifj. Dudich Endre: A zágrábi bauxit szimposium

K r i v á n Pál: Jegyzetek és képek Umbriától Sziciliáig
Résztevők száma: 53

A Magyarhoni Földtani Társulat Elnökségének újrési köszöntője :

„Mente et malleo”

Most, hogy napokon belül reánk köszönt az újév, s az 1964. esztendővel 117. évét rója a vezetésünkre bízott Társulat, előrebocsátunk néhány mondatot, mielőtt újévi köszöntőre emelnénk poharunkat.

Évek töretlen irányzatú társulati munkája népgazdaságunk egészének fejlődése, földtani tudományunk távlati fejlesztése követelményeinek természetes alapul fogadására s következetes kimunkálására épült. Amikor ásványi nyersanyagkincseink, energia-bázisunk és földtani tudományunk fejlesztése terén további sikereket érünk el, töreked-jünk arra, hogy e sikerekben a magyar földtan jelentőségét az egész magyar közélet az eddiginél nagyobb mértékben ismerje fel. A Társulat Elnöksége úgy gondolja, további munkánk eredményességének elengedhetetlen feltétele a földtani tudományok széles körű propagandája és elismertetése. Ehhez kérjük Tagtársaink segítségét az élet minden területén: ipari tevékenységben, oktatásban, tudományos munkálkodásban egyaránt. Ehhez kérünk fáradszathatlan, egyéni érdekeken túlemelkedő, fokozott szakmai öntudatra épülő önzetlen együttműködést.

1964 megérkezett, s vele a nagy évfordulóktól ment 117. társulati év. Hogy lesznek-e benne fordulók, csak azon múlik, hogy az azonos cél közös munkálásában, földtani tudományunk s művelői helyzetének felmérésén és útjainak kijelölésén milyen egyetértéssel s milyen erővel munkálkodunk.

Ebben a szellemben kívánunk „Jó szerencsét”!

**A Magyarhoni Földtani Társulat Mecseki Csoportjának
1963. évi őszi ülészakán Pécsen elhangzott előadásai**

November 14. Előadóülés

Elnök: B a r a b á s Andor

J á m b o r Áron: Felsőkarbon üledékek a délkelet-Dunántúlon

Vita: W é b e r B., Szabó I., Bóna J., Szederkényi T., Jám bor Á., Barabás A.

B a r a b á s n é S t u h l Ágnes: A mecseki perm palynológiai vizsgálatának eredményei

Vita: Bóna J., Jám bor Á., Hönig Gy., Szabó P. Z., Góczán F., Szabó I., Barabásné

Stuhl Á., Barabás A.

Bejelentés :

W é b e r Béla: Újabb karbon növénymaradványok a Mecsek-hegységből

Vita: Szabó I., Jám bor Á., Góczán F., Wéber B., Barabás A.

Résztevők száma: 36

December 12. Klubest

S z a b ó Pál Zoltán görögországi útiélményeiről tartott vetített képek bemutatásával kísért előadást.

Résztevők száma: 28

**A Magyarhoni Földtani Társulat Középdunántúli Csoportjának
1963. évi őszi ülészakán Veszprémben elhangzott előadásai**

Szeptember 25. Előadóülés

Elnök: N e m e c z Ernő

B á r d o s s y György: A bauxitföldtan fejlődése 1950-től napjainkig

Vita: N e m e c z E., Szabó E., Göbel E., ifj. Dudich E., Komlóssy Gy., Bárdossy Gy.,

Nemecz E.

B ö c k e r Tivadar: A nyirádi víztelenítés hidrogeológiai tapasztalatai

Vita: Víz y B., Pohl K., Böcker T., Nemecz E.

Bejelentés :

C s e h N é m e t h József: Halmaradványok az úrkúti mangános öszzletből

Vita: Bárdossy Gy., Cseh Németh J., Nemecz E.

Résztevők száma: 37

Október 9. Vezetőségi ülés

Elnök: N e m e c z Ernő
 Napirend: 1964. évi munkaterv összeállítása
 Résztvevők száma: 6

**A Magyarhoni Földtani Társulat Észak-magyarországi Csoportjának
 1963. évi őszi ülészakán Miskolcon elhangzott előadásai**

Szeptember 16—17. Ünnepi ülés és kirándulás az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Magyar Kémikusok Egyesületének Borsodi Csoportjával közös rendezésben a volt Selmecbányai Bányászati Akadémia (a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki és Kohómérnöki Karainak jogelődje) első tanszéke: a Kohászati-Asványtani-Kémiai Tanszék alapításának 200 éves évfordulója alkalmából

Szeptember 16:

1. Ünnepi ülés 10³⁰ órakor a SZOT miskolci székházának tanácstermében:

M o n o s János: Elnöki megnyitó

G y u l a i Zoltán: Az első főiskolai tanszék alapításának előzményei

H o r v á t h Zoltán: A kohászati tudományok oktatásának története főiskolánkon

P o j j á k Tibor: Az ásvány- és földtani tudományok oktatásának története főiskolánkon

B o g n á r János: A kémiai tudományok oktatásának története főiskolánkon

Résztvevők száma: 148

2. Közös ebéd a SZOT-székház ebédlőtermében

3. Az első tanszékekből fejlődött tanszékek bemutatása

Szeptember 17:

Tanulmányi kirándulás a Bükk-hegység déli előterébe és a Mátra-hegységbe.

Útvonal: Miskolc—Bükkábrány—Kács—Eger—Sirok—Recsk. A tanulmányút végén közös vacsora Recskén. A nagyszerű ünnepi ülés és tanulmányút alkalom volt a geológusok és bányászok kapcsolatának elmélyítésére is.

Október 17. Bányavízvédelmi Ankét a Magyar Hidrológiai Társaság és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Borsodi Csoportjával közös rendezésben. Edelőny

Elnök: M e n y h á r t László

Vitavezető: V i t á l i s Sándor

H e v e s i Jenő: Rétegvízveszély az edelőnyi bányauzem I. és III. aknájában

J u h á s z András: A kelet-borsodi barnaköszénmedence vízföldtani viszonyai

S c h m i e d e r Antal: A rétegvízvédelem egyes elméleti és gyakorlati kérdései

a barnaköszénbányászathoz

G e r h a r d Kálmán: Bányászati víztelenítések hatása a vízgazdálkodásra

V i t a: Borbély S., Feke S., Juhász J., Káli Z., Lohrmann K., Keserű Zs., Kerényi

B.; a vita összefoglalása: V i t á l i s S.

Résztvevők száma: 104

November 14. Előadóülés

Elnök: K o v á c s Lajos

K é r i János: A dél-nógrádi barnaköszénmedence újabb kutatási eredményei

V i t a: Kövi J., Kéri J., Póka T., Kovács L., Bartkó L.

J o ó Tibor: Adatok a nógrádi medence hidrogeológiai viszonyainak feldolgozásához

V i t a: Kövi J., Joó T., Kövi J., Kovács L.

(Az előadóülés előtt, a vezetőségi ülésen 8 vezetőségi tag vett részt)

Résztvevők száma: 53

December 12. Ankét a Csoport 1964. évi munkatervéről

(Az Ankét előtti Vezetőségi megbeszélés az ajánlható kerettermék megvitatásával foglalkozott a visszajelentkezések alapján. Résztvevők száma: 16)

Elnök: P o j j á k Tibor

V e r e b é l y i Kálmán: Az 1964. évi munkaterv ismertetése

Az előadást követően élénk vita alakult ki csaknem minden résztvevő hozzájárásával

Résztvevők száma: 52

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó igazgatója

Műszaki szerkesztő: Vidosa László

A kézirat nyomdába érkezett: 1964. I. 10 — Példányszám 1350 — Terjedelem: 15,4 (A/5) iv + 16 old. mell. 64.58244 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György